

med var, at man vilde forbeholde sig en lettere Afgang til at sjerne uduelige Embedsmænd, end man havde, naar de vare fast ansatte, thi en Embedsmænds Pensionsberettigelse er altid en Bausfeligbed ved at sjerne ham. Jeg mener, at begge disse Siemed i høi Grad fortjene at paaagtes, og den sidst vedtagne Bestemmelse om Constitutionstidens Varighed byr derfor efter min Mening gjenoptages i Loven. Et andet Punkt, der er afvigende fra det sidst her vedtagne Lovforslag, findes i § 14, idet man har ment, at Afgangen til Rectoraterne og Overlærerposterne ved de lærde Skoler fremdeles skal være betinget af den for disse Embeder indstiftede Examen, hvorimod Thinget sidste Gang havde vedtaget, at der ikke skulde være nogen særlig Examensbetingelse for at kunne indtræde i disse Poster. Det ligger nær at see, hvad Grunden var til, at Thinget opstillede denne Grundfætning, thi en Examen angaaer kun Mændens Ohygtighed i en enkelt Retning, der med Hensyn til Rectorerne eller de egentlige Bestyrere af Skolerne ikke kan siges at være det afgjørende eller vigtigste Punkt. Mangen en Mand kan have taget en udmærket Examen i de philologiske Videnskaber, uden at han i mindste Maade er stiftet til at bestyre en Skole; men er Ministeren ved Valget af Rectorer indskrænket indenfor denne snevre Kreds af Mænd, der have taget denne Examen — thi det maa altid antages, at kun saa ville tage den, fordi der er saa faa Embeder, hvortil den kvalificerer — saa kan det hælde, at han kan komme i den Forleghed at maatte vælge en Mand, som mangler den Egenstabs, der i høieste Grad er nødvendig, nemlig Bestyrerdygtighed. Derfor vil jeg, hvis ingen Anden vil det, foreslaae atter i Loven at indføre den Bestemmelse, der i saa Henseende sidst blev vedtagen. Endelig var der i det tidligere Lovforslag en § 35, som her er ubeladt, og som da gave Anledning til vidtløftige og temmelig heftige Debatter. Jeg finder kun Anledning til at gjøre den Bemærkning, at der ikke forekommer mig at være noget Stødende i, at Mænd, der ville gaae ind i et Embede, underkaste sig en Forholdsregel som den, der var opstillet i derne § 35, nemlig at

skulle være at afgjøre af Finantsministeren og ikke af Domstolene. Jeg troer, at man, da det var Finantsministeren og ikke Undervisningsministeren, der skulde afgjøre slige Stridsspørgsmaal, ikke kunde befrygte nogen Eensidighed, idet det altsaa ikke var den Minister, hvorunder Embedsmændene forterer, der kom til at afgjøre dem, og idet der ikke er nogen Grund til at antage, at Finantsministeren skulde tage Hensyn, der ikke vare retfærdige og billige. Det forekommer mig allerede at være stødende at see de hyppige Processer, der føres imod Regjeringen angaaende Pensioners Fastsættelse, men det vilde dog efter min Mening være endnu mere stødende, om der skulde kunne opstaae Processer angaaende en Lønningslovs Fortolkning, imedens den paagjældende Embedsmænd endnu var i Embede. Jeg troer, det er i Alles velforstaaede Interesse, at man optager Bestemmelsen fra den daværende § 35. Jeg skal af det Hensyn, som jeg strax ved Begyndelsen fremhævede, indskrænke mig hertil; jeg troer i det Hele ikke, at Loven burde gaae videre for Dieblirket, og altsaa skal jeg ikke søge at forlænge Debatten.

J. S. Jespersen: Jeg kan ganske slutte mig til den sidste Bemærkning af den ærede Taler, som nu satte sig. Det maa maastee være mig tilladt at henlede Opmærksomheden paa, hvad det er, der er Spørgsmaal om her i dette Lovforslag, som kun er lille af Omfang, men rigt paa Indhold. De Summer, der her skulle være Gjenstand for Bevilling, udgjøre omtrent 400,000 Rb. aarlig. Jeg skal bede de Herrer tage det sidste Statsregnskab i Haanden; de ville da see, at Lønningerne til Universitetet og Communitetet udgjøre omtrent 127,000 Rb., til den polytekniske Lærestanstalt ca. 12,000 Rb., til de lærde Skoler ca. 190,000 Rb., til Sorø Akademi ca. 43,000 Rb., til Døvstummeinstitutet ca. 10,000 Rb., til Seminarierne ca. 23,000 Rb. og til Blindeinstitutet ca. 7,400 Rb., altsaa tilsammen omtrent 412,000 Rb. Det er altsaa store Summer, som denne Lov angaaer, og det er Summer, som man maa betænke sig vel paa at votere, især under de uhykelige Forhold, hvori vi nu ere stedte. De ville